

Anvisningar till stadgar

för förbund, distrikt och
föreningar

För råd om styrelsesammansättning, valberedningens arbete, styrelsearbete, förtroendeuppdrag, revision och liknande, utöver vad som anges i dessa anvisningar – se allmänna handböcker. Se även HRFs intranät, ”HörNet”.

Förbundsstadgar

§ 8.1 Uppgift

I förbundsstadgarna, § 8.1 Uppgift står det att valberedningen ska bereda alla val. Utöver det som allmänt gäller för arbetet i en valberedning bör också gälla: att medlemskårens heterogena sammansättning bör påverka sammansättningen av ledamöter i en styrelse.

att medlem inte bör inneha styrelseuppdrag i både HRF och annan hörselskadeorganisation.

§ 8.3 Uppdrag vid anställning inom HRF

Person som är anställd inom HRF är valbar till förtroendeuppdrag inom förbundet, men kan inte vara verksam i sin tjänst samtidigt som personen innehar förtroendeuppdrag om valet ska vara giltigt – detta för att undvika att det uppstår jävssituationer eller misstankar om jäv. Om en person är anställd inom HRF och blir vald till förtroendeuppdrag inom förbundet, finns möjligheten att söka tjänstledigt.

Stadgar för distrikt

§ D1. Uppdrag

Denna paragraf inleds med att distriktets uppdrag är att ”leda och samordna distriktets intressepolitiska arbete inom sitt verksamhetsområde”. Erfarenheter visar emellertid att organisationsfrågor och administrativt ansvar kan göra det svårt för en distriktsstyrelse att leva upp till denna uppgift. Om distriktet vill organisera arbete med aktuella intressepolitiska frågor på distriktsnivå samt stödja intressepolitiska initiativ i föreningar, kan det inrättas ett intressepolitiskt utskott. Det är möjligt att sitta i både distriktsstyrelse och distriktets intressepolitiska utskott. Distriktstyrelsen förblir i egenkap av demokratiskt valt organ alltid huvudansvarig för distrik-

tets verksamhet och intressepolitiska aktiviteter och ställningstaganden ska förankras där.

I denna paragraf står det även att ett av distriktens uppdrag är ”att samordna och stödja olika intressegruppers behov av verksamhet i de former man finner lämpliga”: Om medlemmar vill organisera verksamhet för den egna gruppen, till exempel medlemmar som har cochleaimplantat eller föräldrar till hörselskadade barn, kan det ske genom att man bildar en intressegrupp i distriktet (eller i föreningen). Det är ett alternativ till att bilda en formell förening. Se vidare under rubriken § F2. *Organisation* i dessa anvisningar.

Distriktet har i uppdrag att stödja en förening som överväger att bli

vilande eller att upplösas. Distriktsstyrelsen ska så snart den känner till att en förening är i en sådan situation, kontakta föreningsstyrelsen och föra en dialog om hur stödet kan utformas. Möjligheterna för fortsatt verksamhet ska utvärderas. Läs vidare under rubriken § F10. *Vilande förening och upplösning av förening* sist i dessa anvisningar.

Om ett distrikt så önskar går det att tillföra ytterligare uppdrag för distriktet under denna paragraf. Tillägg får dock inte stå i strid med förbundsstadgarnas ändamålsparagraf.

§ D3 Distriktsårsmöte

I *Stadgar för distrikt*, § D3.1 *Uppgift* regleras tid och dagordning för årsmötet. De stadgeenliga val som ska förrättas på distriktets årsmöte är val av ordförande,

kassör och ytterligare minst tre ordinarie ledamöter, två revisorer och en revisorsersättare, samt ordförande i valberedningen och eventuellt ytterligare ledamöter i denna. Om årsmötet så beslutar, kan även distriktsstyrelsen utse valberedningsledamöter utöver ordföranden, som årsmötet ska utse. Distriktsstyrelsen utser inom sig en studieorganisatör. Om distriktet så önskar, kan studieorganisatören väljas på årsmötet. Enligt föreningspraxis utser styrelsen vid sin konstituering en vice ordförande och en sekreterare. Dessa funktionärer kan också väljas av årsmötet. I § D3.2 *Deltagare* regleras deltagandet vid årsmötet. Föreningarnas deltagare bör utses av föreningens styrelse.

§ D5.3 Firmateckning

Att teckna föreningens firma innebär att hela styrelsen eller utsedda firmatecknare undertecknar dokument för föreningens räkning. Det kan vara opraktiskt att hela styrelsen alltid måste underteckna samtliga dokument. Därför kan styrelsen utse en eller flera firmatecknare. En firmateckningsrätt gäller generellt gentemot utomstående. Det finns också möjlighet att ge någon rätten att exempelvis teckna enbart ett speciellt bank- eller plusgirokonto. Även om styrelsen har gett någon eller några rätten att teckna föreningens firma, är det fortfarande styrelsen som har det fulla ansvaret för föreningens förvaltning. Styrelsen ansvarar för att rätt person utses och för att denna person får noggranna instruktioner.

Vid firmateckning textas först föreningens namn (firma) och därunder skriver firmatecknaren /firmatecknarna sin/sina namnteckning/-ar. På så sätt kan ingen av misstag tro att avtalet, eller vad det är som undertecknas, gäller undertecknaren personligen.

Man kan ha enskild eller kollektiv firmateckning. Kollektiv firmateckning betyder att två eller flera personer måste underteckna – exempelvis två i förening. Enskild firmateckning betyder att en eller flera personer var för sig kan underteckna för föreningens räkning. Kollektiv firmateckning ger dock större säkerhet och rekommenderas.

Underlag för vald eller valda firmatecknare är signerat styrelseprotokoll undertecknat av ordförande eller kassör.

§ D6. Valberedning

I *Stadgar för distrikt, § D6.1 Uppgift* står det att valberedningen ska bereda alla val.

Utöver det som allmänt gäller för arbetet i en valberedning bör också gälla:

- att medlemskårens heterogena sammansättning bör påverka sammansättningen av ledamöter i en styrelse.
- att medlem inte bör inneha styrelseuppdrag i både HRF och annan hörselskadeorganisation.

§ D6.3 Uppdrag vid anställning inom HRF

Person som är anställd inom HRF är valbar till förtroendeuppdrag inom distriktet, men kan inte vara verksam i sin tjänst samtidigt som personen innehar förtroende-

uppdrag om valet ska vara giltigt – detta för att undvika att det uppstår jävssituationer eller misstankar om jäv. Om en person är anställd inom HRF och blir vald till förtroendeuppdrag inom distriktet, finns möjligheten att söka tjänstledigt.

§ D7. Revision

Revisorer i HRF ska i sitt revisionsarbete utföra sin uppgift enligt god revisionssed.

Stadgar för föreningar

§ F1. Uppdrag

Denna paragraf betonar att förening har i uppdrag att ”verka för HRFs intressepolitiska idéer”. För att på ett genomtänkt sätt kunna påverka de många för hörselskadade viktiga frågor som beslutas på kommunal nivå rekommenderas att varje föreningsstyrelse utser en *intressepolitiskt ansvarig* med uppgift att fundera över och föreslå aktiviteter inom det intressepolitiska området. Den intressepolitiska ansvariga kan också ha annan roll i den lokala styrelsen, exempelvis ordförande eller kassör, men behöver inte ha det. Om den intressepolitiska ansvariga inte är styrelseledamot ska intressepolitiska initiativ alltid förankras i styrelsen.

Om en förening så önskar går det att tillföra ytterligare uppdrag för föreningen under denna paragraf. Tillägg får dock inte stå i strid med ändamålsparagrafen:
Förbundsstadgar, § 1.

§ F2. Organisation

När en förening bildas bör det finnas tillräckligt många medlemmar för att besätta de stadgeenliga uppdragen – se under rubriken § F6.2 *Ledamöter* i dessa anvisningar.

Fram till att det finns underlag för att formellt bilda en förening kan en interimsstyrelse/arbetsgrupp ta på sig uppgiften att förbereda och genomföra ett första ordinarie föreningsmöte. Årsmötet ska planeras i samförstånd med distriktsstyrelsen.

När en förening formellt har bildats ska föreningen anmäla detta till distriktsstyrelsen med uppgift om föreningens namn och vilket geografiskt område/ intressegruppsområde den önskar omfatta.

Distriktsstyrelsen ska i sin tur meddela detta till förbundsstyrelsen och förbundskansliet.

En nybildad förening har rätt att få ett startbidrag på 5 000 kronor från förbundet. Innan föreningen formellt har bildats kan ett förskott på upp till 2 000 kronor erhållas för att täcka eventuella kostnader för lokallhyra, annonser och förtäring för det första föreningsmötet. Eventuella fakturor avseende ett förskott ska regleras av förbundskansliet.

Enligt *Stadgar för föreningar*, § F2.1 Förening, kan intresse-

föreningar bildas inom HRF. Då gäller samma anvisningar för hur en förening bildas som ovan.

Ett alternativ till att bilda en formell intresseförening, är att bilda en intressegrupp i distriktet eller i föreningen. En intressegrupp består av medlemmar som vill organisera verksamhet för den egna gruppen, till exempel medlemmar som har cochlea-implantat eller föräldrar till hörselskadade barn. Eventuella arbetsformer beslutar man om inom intressegruppen.

En nybildad intressegrupp kan ansöka om att få ett startbidrag på 3 500 kronor av förbundet. Redovisning av hur pengarna har använts ska lämnas in till förbundskansliet.

§ F3. Medlemskap och avgifter

I Förbundsstadgar, § 2.2 Stödmedlemskap står det: Person med stödmedlemskap har inte rösträtt och är inte valbar till uppdrag. Stödmedlem har däremot närvarorätt vid medlemsaktiviteter – men inte vid styrelsemöten eller möten med särskilt utsedda arbetsgrupper och liknande. Föreningen har rätt att ta fullt betalt av stödmedlem för medlemsaktiviteter där föreningens medlemmar blir subventionerade.

F4.5 Extra årsmöte

Kallelse till extra årsmöte skickas ut minst fyra veckor före extra årsmöte. Det ska också vara minst fyra veckor mellan ordinarie årsmöte och extra årsmöte. Det går alltså inte att skicka ut kallelse till både ordinarie och extra årsmöte samtidigt och genomföra mötena direkt efter varandra.

Syftet med att vänta minst fyra veckor är att alla medlemmar ska få tid på sig att ta ställning till de förslag som de ska fatta beslut om samt ha större möjlighet att infinna sig på åtminstone ett av mötena.

Om en förening behöver göra fyllnadsval ska det göras på ett extra årsmöte. Ett extra årsmöte kan med fördel genomföras vid samma tillfälle som ett föreningsmöte. Då ska separat kallelse till det extra årsmötet skickas ut till alla medlemmar, och mötena separeras genom att öppnas och avslutas, var för sig.

§ F6.2 Ledamöter

De stadgeenliga val som ska för rättas på föreningens årsmöte är val av minst tre ledamöter, minst en revisor och ersättare för denna samt ordförande i valberedningen och lämpligt antal ledamöter i

valberedningen. Årsmötet kan besluta att delegera till föreningsstyrelsen att utse ledamöter i valberedningen utöver ordföranden, som ska utses av årsmötet. Det är av stor vikt att årsmötet, i enlighet med *Stadgar för föreningar*, § F9. *Revision*, utser minst en revisor.

Med fördel utses en ordförande och en kassör. Det är antingen årsmötet som utser ordförande och kassör, eller – om årsmötet så beslutat – kan föreningsstyrelsen inom sig utse ordförande och kassör. Vanligtvis strävar man efter att skilja på ansvaret för styrelsens ledning och ansvaret för föreningens ekonomi, genom att välja två olika personer som ordförande respektive kassör. Det bör inte vara personer ur samma familj som har dessa uppdrag. Detta för att motverka att oegentligheter och olämpligt förfarande sker.

Enligt föreningspraxis gäller att styrelsen vid sin konstituering utser en vice ordförande och en sekreterare. Dessa funktionärer kan också väljas direkt av årsmötet.

§ F6.3 Firmateckning

Se under rubriken § D 5.3 *Firmateckning* i dessa anvisningar.

§ F8. Valberedningen

I Stadgar för föreningar, § F8.1

Uppgift, står att valberedningen ska förbereda alla val till årsmötet. Utöver det som allmänt gäller för arbetet i en valberedning bör också gälla:

- att medlemskårens heterogena sammansättning bör påverka valberedningens förslag till styrelseledamöter.
- att medlem inte bör inneha styrelseuppdrag i både HRF och annan hörselskadeorganisation.

§ F8.3 Uppdrag vid anställning inom HRF

Person som är anställd inom HRF är valbar till förtroendeuppdrag inom förening, men kan inte vara verksam i sin tjänst samtidigt som personen innehar förtroendeuppdrag om valet ska vara giltigt – detta för att undvika att det uppstår jävssituationer eller misstankar om jäv. Om en person är anställd inom HRF och blir vald till förtroendeuppdrag inom förening, finns möjligheten att söka tjänstledigt.

§ F9. Revision

Revisorer i HRF ska i sitt revisionsarbete utföra sin uppgift enligt god revisionssed.

§ F10. Vilande förening och upplösning av förening

En förening som inte anser sig vara beslutsmässig eller som inte

anser sig klara av att bedriva någon verksamhet för sina medlemmar, men inte vill upplösa föreningen, kan i stället förklara föreningen vilande. En förening kan vara vilande i högst två år.

Om föreningen inte längre anser sig vara beslutsmässig kan distriktet fatta beslut om att förklara föreningen vilande. Beslutet ska då fattas på ett protokollfört distriktsstyrelsemöte.

För att föreningen ska kunna vara vilande måste den avgående styrelsen tillsammans med distriktet ansvara för att det utses en arbetsgrupp på minst tre personer, bestående av medlemmar från föreningen samt minst en ledamot från distriktsstyrelsen.

Arbetsgruppen har ansvar för att se över möjligheten att aktivera föreningen, och för att om den

möjligheten uppstår, bjuda in till ett medlemsmöte för att verkställa detta.

Under den tid en förening är vilande:

- ansvarar distriktet för föreningens tillgångar och eventuella räkningar som ska betalas, fram till dess att föreningen aktiveras eller upplöses.
- betalar medlemmarna sin medlemsavgift till förbundet och får därmed Auris samt övriga medlemsförmåner.
- överförs föreningens andel av

medlemsavgiften till distriktet där den förvaltas fram till dess att föreningen aktiveras eller upplöses.

Om inget intresse finns för att aktivera föreningen ansvarar arbetsgruppen för att kalla till ett ordinarie och ett extra årsmöte för att upplösa föreningen.

Om en förening upplöses, ska tillgångarna överföras till distriktet.

Upplöses föreningen har medlemmarna att välja på att ingå i annan HRF-förening, alternativt ansluta sig som stödmedlem.